

Nevado Sajama 6.542m

Bolívie 06/2005

Jeden z cílů našeho měsíčního putování po Bolívii byl výstup na nejvyšší horu Nevado Sajama, nacházející se ve stejnojmenném Národním parku u hranic s Chile na východě země. Přináším popis z několika dnů strávených v tomto krásném koutu Bolívie.

Cesta do NP Sajama vede po mezinárodní silnici La Paz – Arica, takže po asfaltu, kterého v Bolívii moc není, proto si to užíváme. Pusté a jednotvárné roviny Altiplana se postupně začínají vlnit, přibývá skal, kopců a krásných kaňonů jako vystřižených z filmových westernů. Projíždíme zajímavě zvrásněnou krajinu, stovky kopců s pravidelnými pruhy skal. Na horizontu se objevuje vrchol Nevado Sajama v celé své kráse. Monumentální hora převyšující okolní krajinu o dva kilometry. Odbočujeme z asfaltky a po 10km prašné cesty vjíždíme do vesničky **Sajama (4.250m)**. Řidič to zvládl, i když nám během cesty několikrát usnul za volantem, ještě že vedle něj seděli Tom s Michalem, kteří se ho snažili hlídat. Vystupujeme u baráku správy NP. Zapisujeme se do knihy a platíme každý 10Blv. vstupu. Klučina ze správy NP nám hned dohazuje ubytování, takže společně odcházíme vyzvednout babču a s ní zase celou vesnicí zpět k baráčku, ve kterém budeme pár dní bydlet. Místnost s šesti postelemi, stoleček, židlička, lavory na splachování WC, které je na dvorku a pitná voda, taky na dvorku. Samotná vesnička na nás zapůsobila hned po příjezdu velice příjemným dojmem. Klidná, malebná, s baráčky z nepálených cihel a doškovými střechami. A snad první místo v Bolívii, kde jsou odpadkové koše. Baráčky sloužící pro ubytování turistů, restaurace a obchůdky mají krásně pomalované zdi obrázky Sajamy, nebo horolezců. Každý člověk, který nás potkává nás zdraví, nebo na nás mává a všichni se tady usmívají. K tomu všemu ještě to okolí, které nemá chybu. Prostě nádherná pohoda a klid. Tady asi vydržíme dlouho.

Odcházíme do hospody u vjezdu do vesnice. Překvapuje nás na bolívijské poměry velice rychlý hospodský, usměvavý a přátelský. A k tomu ještě výborné pivo, ke kterému si objednávané večeři. Trochu nás znejistí pohled, který omylem prolétl rádooby kuchyní. Tam na stole mezi kousky připravovaného masa pobíhají slepice. Utěšujeme se tím, že maso je ještě před tepelnou úpravou a z pekáče snad půjde rovnou na talíře. Když se ochladí, tak

nám hospodský roztápí kamna vyrobené ze sudu. Je to první hospoda, kde se topí kvůli hostům!

Na rozkoukání s okolím navštívujeme další den 5km vzdálené termální prameny. Okolo nás se zvedají zasněžené vulkány Parinacota (6.342m), Pomerape (6.232m), naproti nim nejvyšší hora Bolívie Nevado Sajama (6.542m) a další méně významné kopce na obzoru. Zvlněnou krajinou protéká meandrující řeka, do které přitékají další potůčky ve stínu ještě zamrzlé, rostou zde různé traviny, mechy, pasou se stáda lam a ovcí... to vše dotváří krásné pohledy na zdejší zajímavou krajinu. Tento pocit ještě vynásobí blahodárná koupel v horké vodě termálních pramenů v přírodním jezírku ve 4.200m. Dá se říct: dokonalý ráj na zemi!

Další den balíme věci na výstup a odcházíme do základního tábora pod Sajamu. Nenáročné asi 4hodinové stoupání vede po lávovém popelu, ve kterém se moc dobře nejde. Okolí zpestřují obrovské mechové polštáře, křoviny a nízké stromky. Dostáváme se do **Base campu (4.700m)**, který je zřízen na okraji planiny pod stěnami Sajamy. Kemp je prázdný a na kopci zdá se taky nikdo není, takže budeme mít horu jen sami pro sebe! Příjemný pocit. Jinak je to dost prašné místo, ale krásné svou polohou. V kempu je postavena kulatá ohrada z kamenů pro kuchyň a nad kempem kamenné latríny. Kousek od kuchyňky je pramen pitné vody, krásně bublající vyvěračka. Na to, že je zde každou chvíli nějaká výprava, je tábor čistý a bez odpadků, i to dokáže potěšit.

Stavíme stany, vaříme a kecáme o výstupu. Podle průvodce je to náročný vysokohorský výstup s použitím výškového tábora, s celkovým převýšením 1.842m z BC. S Michalem se domlouváme, že se pokusíme o výstup bez použití výškového tábora na jeden zátah. Po časových propočtech věříme, že se to dá zvládnout.

A je tady den výstupu. Vstáváme ve 2hodiny. Děláme kaši, polévku a čaj. Voda se nějak nechce vařit, tak vše zaléváme nedovařenou vodou. Odcházíme ve 2.45h. Za svitu čelovek se jde docela dobře, i tak vylézáme na sz. hranu jinou cestou než jsem okukoval den předem. Šli jsme prudší, ale dobře schůdnou cestou, aspoň jsme se dostali výše na hřeben, protože co nás čekalo za hřebenem se cestou vůbec nedalo nazvat! Suťové pole, které má takový sklon, že když do něj člověk šlápne rozjždí lavinu kamínků, se kterou se vrátí o nějaký ten metr zpět do údolí. Po zoufalém hledání schůdnější části svahu jsme nakonec něco takového našli a za pomoci všech čtyřech končetin jsme se dostali pod skalní bloky na hřebenu. Zvolili jsme variantu mezi těmito bloky a dobře udělali. Dostali jsme se na sněhový hřebínek a po něm do sněhového žlabu s celkem slušným sklonem a pěknou expozicí nad údolím, kterým jsme dolezli k výškovému táboru (výška 5.650m, čas 4,5hod. chůze, -7°C a studený vítr). Tou dobou už svítalo, takže jsme mohli odložit čelovky a těšit se, že za chvíli (asi za 2hodiny) nás prohřejí sluneční paprsky. Tady jsme si na chvíli vychutnali východ slunce s krásně osvětlenými vulkány Parinacota (6.342m) a Pomerape (6.232m) a stínem Sajamy, který se pomalu zmenšoval na planinách pod námi. Dál nás čekal sněhový hřeben, který nás dovedl k ledovému svahu a ke skalám na hřebeni. Zde se muselo trochu lézt s pěknou expozicí nad západními svahy Sajamy. Po překonání hřebene jsme si mysleli, že to nejhorší z výstupu máme za sebou. Před námi se zvedala „jen“ oblá sz. hrana s ledovcem.

To jsme ale ještě nerozeznali, že v její spodní části je ledovec rozežrán sluncem do neskutečného množství asi 70cm vysokých kajčniců*!! Když jsme se přiblížili, tak nám pěkně ztuhnul úsměv. Asi 200 výškových metrů, ve 40st. svahu a na něm nekonečné šiky kajčniců – děsný pohled! Přemlouvám se a dělám pár záběrů. Pak už nám nezbylo nic jiného, než se do toho pustit. Zprvu po kamenech a skalkách v levé straně svahu, později přímo tímto polem jsme se snažili přejít na pravou stranu. Po hodině, nebo dvou?? to nikdo nesledoval, jsme se dostali na rovný sněhový svah, to byla úleva! Další postup byl už „jen“ střídat pravou nohu s levou a levou s pravou a pravou s levou a... Nekonečný sněhový svah, který několikrát lehce změnil sklon, s tím, že jsme si vždycky mysleli, že to už je vrchol, ale za každým horizontem se vždy objevil další svah! Deset, dvacet kroků a pár minut lapání po dechu, to vše se s pravidelností stříдалo celou cestu po ledovci. Zastavovali jsme jen na krátké chvílky, abychom se napili a něco málo snědli. Pohled nahoru se stále neměnil, stále stejná bílá pyramida orámovaná temnou modří oblohy. Když už jsem si říkal, že do 14hodin půjdu a pak to otočím, najednou se svah začal pokládat až najednou jsme zjistili, že už opravdu není kam stoupat!! Bylo 13.30hod. a vrchol velikosti fotbalového hřiště byl náš!

Po šesti hodinách chůze z výškového tábora a 10,5hodinách celkově, jsme na nejvyšším vrcholu Bolívie – **Nevado Sajama 6.542m!** Dva tisíce metrů pod námi leží nekonečná pláň Altiplána, ze které na západě vystupují vulkány Parinacota, Pomerape a další nižší vrcholy. Na sever proti slunci, kde by měly vykukovat hřebeny Cordiller Real, je špatná viditelnost, takže zůstávají schované. Radost je veliká, ale ještě před sebou máme sestup zpět do Base Campu.

Vyfotili jsme povinnou vrcholovou fotku s českou vlajkou a pomalu začali sestupovat. Sestup po ledovci probíhal dost rychle a celkem v pohodě, zastavilo nás až pole kajčnicků, které trochu změkly, a tak se daly rozkopávat a tím jsme si dost usnadnili postup.

Pomalý byl i skalní hřeben, ale to už jsme měli na dohled místo výškového tábora a v něm naši druhou skupinku, která právě stavěla stan. Bylo jasné, že z nejhoršího se s velkou rezervou dostaneme za světla. Do výškového tábora jsme dorazili před 17. hodinou. Od kluků jsme dostali trochu teplého čaje, chvíli jsme si odpočinuli a vyrazili dolů do základního tábora. Suťový svah, který nám dal nahoru zabrat jsme sjeli po botách během chvíle. Zdržovat se na něm dlouho bylo dost nebezpečné. Mezi mnou a Michalem totiž projela pěknou rychlostí kamenná lavina s kameny velkými jako sudy piva.

Do tábora jsme dorazili ve chvíli, kdy poslední sluneční paprsky osvětlovaly planinu Base campu (bylo něco málo po 18. hodině). Tady nás už čekal teplý čaj, pak polévka a po lehké očištění jsme v 19.30 hod. zalezli do spacáků a usnuli. Za sebou jsme měli jeden z nejnáročnějších dnů a taky nezapomenutelný zážitek z této hory a z pobytu v zóně nad 6.000 metrů. Celý výstup a sestup nám tedy zabral celkem 15,5 hodiny!

Probouzíme se po 14. hodinách spánku! Sice se o tvrdém spánku nedá mluvit, každou chvíli je člověk vzhůru, buď musí na záchod, nebo smrkat ty suchý strupy co se mu pořád tvoří v nose, ale i tak jsme si příjemně odpočinuli.

Den trávíme v BC, jíme procházíme okolí a pozorujeme druhou skupinku na ledovcovém hřebínku pod vrcholem. Je velký vítr a v prašném základním táboře to pěkně zvedá prach. Stany, i když zavřené jsou jím plné. Navečer přicházejí kluci a v úspěšné vrcholové euforii, a vzhledem k větru v táboře se domlouváme, že ještě večer sestoupíme do vesničky. Dolů se jde v celku dobře, akorát vítr fouká do zad a zvedá pod nos všechen prach, který dupeme nohama. Ani čelovky pořádně nedosvítí na zem přes ty mraky prachu. Do vesničky Sajama přicházíme ve 21 hodin a zrovna odcházíme do příjemně vytopené hospody na pivo a sendvič. Hospodský vyzvídá jak jsme dopadli a společně úspěch oslavujeme.

Další den si užíváme termální koupele a vstřebáváme tu krásu kolem. Večer opět večeře v hospůdce, kde domlouváme odvoz do La Pazu na další den. Neradi se loučíme s tak příjemným místem, ale čeká nás několik posledních dní v Bolívii, tak chceme ještě něco stihnout.

** kajicníci neboli penitentes jsou typickými útvary na jihoamerických ledovcích subtropického pásu. Teorie jejich vzniku jsou různé. Jedna z nich říká, že jejich tvar vzniká spolupůsobením intenzivního ultrafialového záření a suchého větru. Vrcholy věžiček ve dne opakovaně tají a v noci mrznou, přičemž vzniká slabé elektrické pole, ovlivňující sněhové krystalky, a ty pak narůstají v pravém úhlu k magnetickému poli země. Důsledkem je i jejich jednotná východo-západní orientace.*

